

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
060102

DOM
2015-06-12
Stockholm

Mål nr
M 10442-14

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Växjö tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2014-10-24 i mål nr M 3019-14, se bilaga

KLAGANDE

Länsstyrelsen i Jönköpings län
551 86 Jönköping

MOTPART

1. Tillsynsnämnden i Aneby kommun
Box 53
578 22 Aneby

2. M-E O

Ombud för 2: Advokaten A R

SAKEN

Strandskyddsdispens på fastigheten X i Aneby kommun

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Mark- och miljööverdomstolen avslår överklagandet.

Dok.Id 1206748

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2290 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 16	08-561 670 00 08-561 675 50	08-561 675 59	måndag – fredag 09:00-15:00
		E-post: svea.avd6@dom.se www.svea.se		

YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Länsstyrelsen i Jönköpings län (länsstyrelsen) har yrkat att Mark- och miljööverdomstolen ska upphäva mark- och miljödomstolens dom och fastställa länsstyrelsens beslut.

Tillsynsnämnden i Aneby kommun (nämnden) och **M-E O** har bestritt ändring.

UTVECKLING AV TALAN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Länsstyrelsen har till stöd för sin talan uppgett i huvudsak följande.

Den i målet aktuella frågan är om en bastubyggnad, som inte förläggs i direkt anslutning till befintlig verksamhet, kan anses bidra till utvecklingen av landsbygden. Fastigheten X är enligt fastighetsdatasystemet en 40,385 hektar stor lantbruksenhet. På fastigheten, minst 350 m från sökt plats för bastu, finns bebyggelse som används för konferens- och kursverksamhet. Länsstyrelsen anser inte att uppförandet av en bastubyggnad på sökt plats kan anses bidra till utvecklingen av landsbygden på det sätt som anges i 7 kap. 18 d § miljöbalken. Bastun, som inte avses förläggas i anslutning till befintlig verksamhet, kan lika gärna förläggas utanför strandskyddat område. Det strandnära läget kan inte anses innebära en sådan fördel att inverkan på den befintliga verksamheten blir sådan att den främjar utvecklingen av landsbygden och ger en långsiktig ekonomisk påverkan i ett lokalt eller regionalt perspektiv. Särskilda skäl enligt 7 kap. 18 d § miljöbalken saknas därför.

Den sökta bastun är tänkt att vara drygt 37 kvadratmeter med fönster och avses placeras ca 15 meter från stranden. Dess utformning bedöms ge ett privatiserande intryck och även om utformningen justeras anser länsstyrelsen att byggnaden kommer att ha en avhållande effekt för allmänhetens möjligheter att nyttja området närmast strandlinjen och att fritt kunna passera.

Av utredningen framgår att det i närheten av sökt plats för bastu finns en badbrygga och båtplats. Det har inte framkommit något i ärendet om huruvida befintlig brygga och båtplats är lagligen uppförda. En brygga som ligger i ett oexploaterat område bedöms vara tillgänglig för allmänheten. Området för den planerade bastun bedöms idag inte vara ianspråktaget på så sätt att området saknar betydelse för strandskyddets syften. Länsstyrelsen anser därför att genom att uppföra bastun på sökt plats skulle förutsättningarna för allmänhetens friluftsliv försämrats, då bastun tillsammans med befintlig brygga och båtplats kommer att ge ett privatiserande intryck och verka avhållande både på land och från vattnet. Syftet med strandskyddet skulle således motverkas. Dispens är inte heller förenlig med bestämmelsen om fri passage.

Nämnden har till stöd för sin talan uppgett i huvudsak följande.

En strandskyddsdispens kan beviljas mot bakgrund av att platsen vid Härshultasjön har utpekats som LIS-område i kommunens översiktsplan. Översiktligt bedöms att uppförandet av bastubyggnaden bidrar till en positiv utveckling av landsbygden genom att den bidrar till en ökad ekonomisk aktivitet i bygden på längre sikt. Uppförandet påverkar inte växt- eller djurlivet i någon betydande utsträckning. Platsen runt byggnaden blir mer öppen och allmänheten ges fullt tillträde till strandområdet. Dispens bör därmed beviljas enligt 7 kap. 18 d § miljöbalken.

M-E O har till stöd för sin talan uppgett i huvudsak följande.

Byggnaden behövs för att utvidga en pågående verksamhet och utvidgningen bör göras inom strandområdet. Effekterna på det allemansrättsliga skyddet och livsvillkoren för djur- och växtlivet är obetydliga. Med hänsyn till detta och då inskränkningar i den enskildes rätt att använda sin mark enligt 7 kap. 25 § miljöbalken inte får gå längre än vad som krävs för att tillgodose strandskyddet, ska dispens beviljas enligt 7 kap. 18 c § första stycket 4 miljöbalken. Området som dispensen avser är dessutom utsett som ett LIS-område. Uppförandet av byggnaden bidrar till utveckling av landsbygden genom att stärka befintlig verksamhet. Dispens ska därför under alla förhållanden beviljas enligt 7 kap. 18 d § miljöbalken.

Länsstyrelsen har hänvisat till byggnadens ytmått och avstånd från huvudbyggnaderna. Dessa frågor aktualiseras inom ramen för bygglovsprövning och inte vid ansökan om strandskyddsdispens.

I förarbetena till miljöbalken lyfts fram att kommunerna själva har bäst förutsättningar att bedöma utrymmet för ett differentierat strandskydd och att ett av syftena med förändringarna av lagen bl.a. var att stärka det lokala inflytandet (prop. 2008/09:119 s. 34 f, 46 f). Kommunen har i förevarande fall ställt sig positiv till hans ansökan och beviljat dispens, bl.a. på den grunden att uppförandet av bastubyggnaden skulle gynna landsbygdsutvecklingen. Denna uppfattning har också stöd i miljöbalkens förarbeten, där etableringen av en turistanläggning för en verksamhet där tillgång till stränder är åtminstone en avsevärd fördel, framhålls som ett typiskt exempel på åtgärder som främjar landsbygdsutvecklingen (prop. 2008/09:119 s. 64). Han har i tidigare instanser förklarat på vilket sätt byggnaden långsiktigt kommer att bidra till landsbygdens utveckling och gett konkreta exempel på detta. Mot detta har länsstyrelsen inte anfört annat än vad som får anses vara rena åsiktsuttalanden. Han noterar vidare att det enligt länsstyrelsens egen exemplifiering av lämpliga byggnadstyper för dispens enligt 7 kap. 18 d § miljöbalken är tänkbart med bl.a. campingstugor och strandkaféer. En bastubyggnad måste rimligen medföra mindre påverkan på närområdet än båda dessa exempel.

Byggnaden har ingen avhållande effekt på allmänhetens möjligheter att fritt passera. Bastubyggnaden skymms av skogen och syns inte förrän man nått fram till vändplanen, som ligger vid strandkanten. Allmänheten avhålls således inte på håll från att närma sig platsen och förutsatt att byggnaden utformas på rätt sätt uppfattas inte heller området som privat eller avgränsat när de väl kommit fram. Sammanfattningsvis kan konstateras att i den mån området alls kan passeras i dagsläget kommer det även fortsättningsvis att på oförändrat sätt kunna passeras och nyttjas av allmänheten.

Det är i detta fall fråga om en byggnad med obetydlig inverkan på den kringliggande naturen och som inte påverkar allmänhetens fria passage eller användande av strandområdet på något sätt. Några särskilda naturvärden på platsen finns inte.

Strandskyddets syfte åsidosätts därmed inte genom byggnadens uppförande och det kan inte anses proportionerligt att vägra strandskyddsdispens.

M-E O har till stöd för sin talan även hänvisat till skriftlig bevisning.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser framgår av underinstansernas avgöranden.

Frågan i målet är om det finns särskilda skäl att bevilja dispens från strandskyddet för en bastubyggnad på fastigheten X i Aneby kommun.

Mark- och miljööverdomstolen finner inledningsvis, i likhet med underinstanserna, att särskilda skäl för dispens med stöd av 7 kap. 18 c § miljöbalken saknas.

Frågan är därefter om det finns särskilda skäl för dispens från strandskyddet på den grunden att en bastubyggnad i ett strandnära läge kan anses bidra till utvecklingen av landsbygden enligt 7 kap. 18 d § miljöbalken.

Mark- och miljööverdomstolen saknar skäl att ifrågasätta den bedömning som kommunen har gjort i gällande översiktsplan, vilken inte heller har ifrågasatts av länsstyrelsen, att den dispens sökta bastun ligger inom ett lämpligt område för landsbygdsutveckling i strandnära läge (LIS-område) enligt 7 kap. 18 e § miljöbalken.

Enligt förarbetena till 7 kap. 18 d § miljöbalken bör det inte ställas orimligt höga krav på utredning som visar att åtgärden långsiktigt bidrar till utvecklingen av landsbygden. En övergripande bedömning får göras av hur den planerade åtgärden kan bidra till ökad ekonomisk aktivitet på orten eller i bygden på längre sikt. Det bör inte vara ett tillräckligt skäl för en dispens att uppförandet av en ny bebyggelse eller en åtgärd tillfälligt skapar arbetstillfällen på orten eller i bygden. (Se prop. 2008/09:119 s. 107 f.)

Mark- och miljööverdomstolen finner att M-E O – med stöd av den utredning som getts in i målet om kurs- och konferensverksamhetens karaktär och

omfattning på fastigheten samt redovisade uppgifter om hur den dispensökta åtgärden kan förbättra denna verksamhet – får anses ha visat att en bastubyggnad i ett strandnära läge på fastigheten Fivleryd 1:3 kan bidra till ökad ekonomisk aktivitet på orten på längre sikt. Att bastubyggnaden förläggs på ett avstånd om ca 350 meter från huvudbyggnaderna på fastigheten och den verksamhet som bedrivs där påverkar inte denna bedömning. Då den dispensökta åtgärden får anses bidra till utvecklingen av landsbygden på ett långsiktigt sätt och M-E Os intresse av att uppföra bastubyggnaden, enligt domstolens bedömning, väger tyngre än det allmänna intresset av att bevara strandområdet obebyggt, finner Mark- och miljööverdomstolen att det finns särskilda skäl enligt 7 kap. 18 d § miljöbalken att meddela dispens från strandskyddet.

Mark- och miljööverdomstolen bedömer slutligen att avståndet mellan bastubyggnaden och strandlinjen, ca 15 meter, i detta fall är tillräckligt för att allmänheten ska säkerställas en fri passage i enlighet med 7 kap. 18 f § miljöbalken.

Sammanfattningsvis finner Mark- och miljööverdomstolen, i likhet med mark- och miljödomstolen, att det finns förutsättningar att meddela dispens från strandskyddet med stöd av 7 kap. 18 d § miljöbalken. Överklagandet ska således avslås och mark- och miljödomstolens dom fastställas.

Domen får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Liselotte Rågmark (skiljaktig), Mikael Hagelroth och Peder Munck, referent, samt tekniska rådet Jan Gustafsson

Föredragande har varit Erica Ehne

Skiljaktig mening, se nästa sida

Skiljaktig mening

Hovrättsrådet Liselotte Rågmark är skiljaktig och anför följande.

Jag är ense med majoriteten fram till och med näst sista stycket på s. 5 som slutar med Se prop.2008/2009:119 s. 107 f. Därefter anför jag följande.

I översiktsplanen har kommunen för det aktuella LIS-området Härshultasjön inte – på sätt som skett vid utpekandet av flera av de övriga LIS-områdena inom kommunen – tydligt angivit på vilket sätt kommunen sett framför sig att markanvändningen kan utvecklas och vilka långsiktigt positiva effekter detta antas ge för landsbygdsutvecklingen.

I det aktuella fallet framgår det alltså inte redan av översiktsplanen vilka byggnader, verksamheter, anläggningar eller åtgärder som kommunen kan godta inom det utpekade LIS-området och under vilka förutsättningar. Jag menar att vid dessa förhållanden måste det ställas högre krav på den utredning som presenteras i målet för att visa att den sökta åtgärden långsiktigt bidrar till utvecklingen av landsbygden än om skälen för undantag från strandskyddsförbudet tydligt hade framgått av en sådan plan.

På sökandens fastighet finns byggnader som idag hyrs ut till kurs- och konferensverksamhet inom sökandens egna bolag. Sökanden anför att möjlighet till sjönära aktiviteter med bad och bastubad, vilket möjliggörs genom uppförandet av den sökta bastubyggnaden i närhet till befintlig brygga, är av stor vikt för att denna konferensverksamhet ska kunna fortsätta.

Sökanden har redogjort för omfattningen av den verksamhet som bedrivits under åren 2012-2013 och första halvåret 2014 och då redovisat att sälj- och kundträffar har hållits vid fem tillfällen och sammanlagt nio nätter under år 2012, fyra tillfällen och sex nätter under år 2013 samt ett tillfälle och en natt våren 2014. Härtill har det uppgivits att bolagets försäljare övernattar två till tre nätter per månad på gården. Det har också

givits ett exempel på hur andra lokala näringsidkare får ökat kundunderlag genom anlitaandet av en annan konferensanläggning i Vireda för mathållning och guidning samt en anordnare av hästsafari i Lindforsa.

Den kurs- och konferensverksamhet som bedrivs på fastigheten får sägas bidra till landsbygdsutvecklingen genom den ekonomiska aktivitet som följer av verksamheten. Vad som nu ska bedömas är om åtgärden att komplettera denna verksamhet med en bastu 15 meter från strandkanten långsiktigt kan bidra till ökad ekonomisk aktivitet på orten eller är nödvändig för att ha kvar den nu bedrivna verksamheten.

Enligt min mening är det inte ens vid en övergripande bedömning sannolikt att ett tillskott till den befintliga kurs- och konferensverksamheten med den ansökta bastun på något mer påtagligt sätt skulle öka intresset hos M-E Os egna bolag att förlägga sina sälj- och kundträffar till fastigheten. Det har inte heller framkommit att bastun är nödvändig för att bibehålla den befintliga verksamheten. Det blygsamma bidrag till landsbygdsutvecklingen som bastun skulle kunna tänkas ge uppväger i vart fall inte det intrång som åtgärden medför för strandskyddets syften. Något särskilt skäl för dispens enligt 7 kap. 18 d § miljöbalken föreligger därför inte.

Enligt min mening ska därför, med ändring av mark- och miljödomstolens dom, länsstyrelsens beslut fastställas.

VÄXJÖ TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen
3:4

DOM
2014-10-24
meddelad i
Växjö

Mål nr M 3019-14

KLAGANDE
M-E O

Ombud: A R

MOTPART

1. Aneby kommun, Tillsynsnämnden
Box 53
578 22 Aneby

2. Länsstyrelsen i Jönköpings län
551 86 Jönköping

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen i Jönköpings läns beslut 2014-07-18 i ärende nr 526-5321-2014, se bilaga 1

SAKEN

Strandskyddsdispens på fastigheten X, Aneby kommun

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen bifaller överklagandet på så sätt att domstolen upphäver länsstyrelsens beslut, 2014-07-18, ärende nr 526-5321-2014, samt upphäver och återförvisar nämndens beslut 2014-02-26 § 22 i de delar som rör tomtplatsavgränsning och godkännande av bastuns närmare utformning för förnyad behandling och beslut. I övrigt ska nämndens beslut gälla.

Dok.Id 296616

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 81 351 03 Växjö	Kungsgatan 8	0470-560 100 E-post: mmd.vaxjo@dom.se	0470-560 125	måndag – fredag 08:00-16:30 -

BAKGRUND

Den 26 februari 2014 beviljade Tillsynsnämnden i Aneby kommun (nämnden) M-E Ostrandsskyddsdispens för uppförande av en ca 37 kvadratmeter stor bastubyggnad på fastigheten X i Aneby kommun. Som motivering anförde nämnden bl.a. att platsen vid Härshultasjön utpekats som LIS-område i kommunens översiktsplan. Den 26 juni 2014 beslutade Länsstyrelsen i Jönköpings län genom överprövning att upphäva nämndens beslut. M-E O har överklagat länsstyrelsens beslut.

YRKANDEN M.M.

M-E O har yrkat att mark- och miljödomstolen ändrar det av länsstyrelsen fattade beslutet på så sätt att strandskyddsdispens ska beviljas i enlighet med hans ansökan om strandskyddsdispens den 22 januari 2014.

Till stöd för sin talan har han anført i huvudsak följande. Han köpte fastigheten för att kunna bedriva konferens- och kursverksamhet. I det köpet var en viktig faktor att verksamheten kunde göras attraktiv genom att erbjuda olika former av aktiviteter, särskilt sjönära verksamhet som båtturer, bad och bastu. Den 22 januari 2014 gjorde han nu aktuell ansökan om dispens från strandskyddsbestämmelserna för uppförande av en bastu på en alternativ placering på fastigheten. Placeringen ligger inom LIS-område. På fastigheten bedrivs idag konferensverksamhet. Ändamålet med bastun är att komplettera verksamheten med möjligheter till bad och bastubad och i detta avseende ska bastun ersätta den tidigare byggnaden som brann ner. Möjligheterna till sjönära aktiviteter är av stor vikt för att den konferensverksamhet som bedrivs på fastigheten ska kunna vara attraktiv och fortsätta drivas. Verksamheten utnyttjas idag ofta av bolaget Gipeco AB som anordnar säljkonferenser, återförsäljarträffar och kundmöten. Effekterna på såväl det allemansrättsliga skyddet och livsvillkoren för djur- och växtliv är obetydliga. Länsstyrelsen har i sitt beslut menat att tvärtemot nämndens uppfattning så kan uppförandet av bastun inte bidra till någon utveckling för landsbygden. Länsstyrelsen har dock inte kunnat ange några grunder för denna bedömning. Länsstyrelsens anmärkning om att byggnaden bedöms vara till fördel för en enskild person saknar relevans. Självklart leder verksamhet som

stimulerar lokal och regional utveckling genom sin natur till att en eller flera personer gynnas genom att de driver verksamheten. Vad som är relevant är emellertid enbart huruvida verksamheten i sig gynnar landsbygdsutvecklingen samt avvägningen mellan den enskildes och landsbygdsutvecklingens intresse och strandskyddets syfte. Länsstyrelsen har sammantaget inte gjort en adekvat avvägning i frågan. Uppförandet skulle inte påverkade intressen som strandskyddet avser och dispens är därför förenligt med 7 kap. 26 § MB. Dispens ska därför beviljas enligt 7 kap. 18 d § MB.

Länsstyrelsen i Jönköpings län har därefter yttrat sig enligt i huvudsak det följande. Tidigare bastubyggnad, som inte var lagligt uppförd, brann ner år 2009. Den nu aktuella bastubyggnaden kommer att få en ny lokalisering i förhållande till den gamla och innebär därför inte ett återuppförande av en ersättningsbyggnad. Fastigheten X är enligt fastighetsdatasystemet en 40,385 hektar stor lantbruks-enhet. På ett avstånd om ca 350 meter från den planerade bastun ligger själva konferens- och kursverksamheten och bastun kan därför inte vara en utvidgning av pågående konferens- och kursverksamhet. Det finns därtill alternativa platser för bastun.

Området för den planerade bastun bedöms idag inte vara ianspråktaget på så sätt att området saknar betydelse för strandskyddets syften och bastun skulle försämra förutsättningarna för allmänhetens friluftsliv. Bastun kommer inte att placeras så att fri passage för allmänheten upprätthålls.

Länsstyrelsen vidhåller att uppförandet av bastubyggnaden, på sökt plats, inte bidrar till utvecklingen på landsbygden på så sätt som anges i 7 kap. 18 d § miljöbalken (1998:808,MB). Bastun bedöms istället vara till fördel för enskild person och kan inte anses bidra till en långsiktig ekonomisk påverkan i ett lokalt eller regionalt perspektiv (prop. 2008/09:119 s 170). Bestämmelsen i 7 kap. 18 d § MB kan därför inte tillämpas.

Tillsynsnämnden i Aneby kommun har vidhållit sin tidigare inställning och beslut.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser framgår av länsstyrelsens beslut.

Frågan i målet är om strandskyddsdispens kan lämnas för bastun med tillämpning av de särskilda skäl för lämnandet av sådan dispens som anges i 7 kap. 18 d § MB, i förevarande fall bestämmelsens första stycke. Några andra särskilda skäl för medgivande av strandskyddsdispens för byggnationen ifråga har inte framkommit.

Av handlingarna i målet framgår att platsen för bastuns tänkta placering omfattas av vad kommunen utpekat som område för landsbygdsutveckling i strandnära läge. Detta framgår specifikt av s. 85 i Aneby kommuns översiktsplan som antogs den 25 februari 2013, i vilken det anges att avgränsat geografiskt område vid Härshultasjön lämpar sig för exploatering. Inom ett område för landsbygdsutveckling i strandnära läge kan ett särskilt skäl för dispens vara att en byggnad eller anläggning som tillåts uppföras bidrar till utveckling av landsbygden. För sådana utvecklingsfrämjande dispenser gäller att tillåtandet av en exploatering innebär en sådan långsiktig ekonomisk fördel för projektet i ett lokalt eller regionalt perspektiv som främjar utvecklingen av landsbygden i kommunen eller i trakten. Några orimligt höga krav bör ej ställas på utredning avseende åtgärdens långsiktiga bidrag till landsbygdsutvecklingen utan en övergripande bedömning är tillräcklig vad gäller bl.a. åtgärdens bidrag till ökad ekonomisk aktivitet på orten eller i bygden (prop. 2008/09:119 s. 107).

Exempel på vad som utgör utveckling av landsbygd kan vara en turistanläggning för verksamhet där stränder och vattenområden utgör en avsevärd fördel. Tillkomsten av LIS-bestämmelserna syftar till att stimulera och öka förutsättningarna för att bo och arbeta på landsbygden (Naturvårdsverkets handbok 2009:4). Bedömningen ska inte utgå från den enskilde sökandens ekonomiska intresse av att få dispens från strandskyddet för att få vidta åtgärden.

Av 7 kap. 18 f § MB framgår att ett beslut om att upphäva eller ge dispens från strandskyddet inte ska omfatta ett område som behövs för att mellan strandlinjen

och byggnaderna eller anläggningarna säkerställa fri passage för allmänheten och bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet. Detta gäller inte om en sådan användning av området närmast strandlinjen är omöjlig med hänsyn till de planerade byggnaderna eller anläggningarnas funktion.

Bestämmelsen syftar till att bevara ett område, oftast det närmast strandlinjen, på ett sätt så att detta bl.a. inte verkar avhållande för allmänheten utan istället medför tillgänglighet. Normalt har man ansett att en fri passage om ca 10 meter ska avvaras (se författningskommentarerna i prop. 2008/09:119 s.112).

Av andra stycket, samma paragraf, framgår att det i ett dispensbeslut ska anges i vilken utsträckning mark får tas i anspråk som tomt eller annars användas för det avsedda ändmålet. Av motiven till denna bestämmelse framgår att en byggnad, som inte utgör en bostad, normalt inte bör ianspråkta större område än byggnadens yta.

Den dispensgivande myndigheten har även möjlighet att lämna en strandskyddsdispens med särskilda villkor om byggnadens utseende. Detta i syfte att en dispensgiven byggnation inte t.ex. ska ge intryck av att vara avsedd för bostadsändamål genom exempelvis placering av fönster eller liknande, eftersom en sådan utformning kan medföra en avhållande effekt på allmänhetens tillträde till området (jfr MÖD 2005:3).

Mark- och miljödomstolens bedömning

I aktuell översiktsplan anges att det nu förevarande området utgör ett s.k. LIS-område och att exploatering lämpar sig på den aktuella marken. Mark- och miljödomstolen gör i denna del ingen annan bedömning än kommunen avseende områdets lämplighet som område för landsbygdsutveckling i strandnära läge. Vad länsstyrelsen anfört om att platsen ligger i utkanten av utpekad LIS-område är inte av avgörande betydelse.

Länsstyrelsen har bedömt att verksamheten som bedrivs av M-E O inte är sådan att den bidrar till utveckling av landsbygden, utan att det istället handlar

om att en beviljad dispens skulle vara till fördel för honom som enskild person. Mark- och miljödomstolen delar inte denna bedömning. Av utredningen i målet, med den redovisning som gjorts av verksamhetens inriktning och omfattning, anser domstolen att kurs- och konferensverksamheten får anses vara sådan att den utgör ett positivt tillskott för landsbygdsutvecklingen, samt att den nu planerade bastun skulle komma att komplettera denna verksamhet på ett ytterligare positivt vis. I och med detta måste åtgärden, som domstolen bedömer det, utgöra en i enlighet med LIS-bestämmelserna åsyftad åtgärd. Skäl för att lämna strandskyddsdispens med tillämpning av bestämmelsen i 7 kap. 18 d § första stycket MB föreligger därför. Vid en intresseavvägning enligt 7 kap. 25 och 26 §§ MB finner domstolen att åtgärden att få uppföra en bastu på platsen uppväger det allmänna intresset av att bevara platsen orörd. I anledning härav ska länsstyrelsens beslut att upphäva den lämnade dispensen undanröjas.

I granskningen av det överklagade ärendet framgår emellertid även att den tilltänkta bastubyggnaden givits ett bostadsliknande utseende. Detta bland annat på så sätt att flertalet fönster planerats till samtliga av byggnadens sidor. Byggnationen, som den är tänkt att utföras, kan därför i anledning av sitt utförande verka avhållande på allmänhetens möjlighet att röra sig fritt i dess närhet. Med en annorlunda utformning av byggnationen inskränks emellertid inte allmänhetens möjlighet att röra sig i området och att utnyttja den fria passagen mellan stranden och byggnationen. Beslutet om den lämnade dispensen bör därför kompletteras med sådana nödvändiga bestämmelser om hur byggnaden ska utformas för att inte verka avhållande för allmänheten. Sådana kompletterande bestämmelser är det mest lämpligt att nämnden beslutar närmare om. Därtill noterar domstolen att nämnden på den till beslutet bilagda kartsnitt, meddelat att tomtplatsen ska få utgöra ett större område än det som byggnaden upptar. I beslutet om strandskyddsdispens har nämnden emellertid angivit att ingen privatisering får ske i området. För den här typen av byggnader är det lämpligast att, avseende den plats som får tas i anspråk i enlighet med 7 kap. 18 f § andra stycket MB, inte bestämma denna till ett större område än vad byggnadens yta upptar. Nämndens beslut bör därför upphävas och återförvisas i den del som

betecknats ”Tomtplatsavgränsning” med tillhörande kartskiss samt för kompletterande bestämmelser om byggnadens utformning.

Med hänsyn till vad som ovan anförts ska således överklagandet endast bifallas på så sätt att länsstyrelsens beslut att undanröja strandskyddsdispensen för bastun upphävs, men att domstolen därutöver återförvisar målet till nämnden för kompletterande beslut avseende 1. beslut om närmare bestämmelser om bastuns utformning i enlighet med vad domstolen anförts om att byggnaden inte får ges en bostadsliknande karaktär samt 2. nytt beslut om vilket område som får tas i anspråk för den aktuella byggnationen i enligt med 7 kap. 18 f § andra stycket MB. Nämndens tidigare beslut från den 26 februari 2014, i den del det avser tomtplatsavgränsning, upphävs.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (DV427)

Överklagande senast den 14 november 2014.

Lena Stjernqvist

Bruno Bjärnberg

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Lena Stjernqvist, ordförande, och tekniska rådet Bruno Bjärnberg. Föredragande har varit beredningsjuristen Charlotte Scholz.